

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ 1584

ที่ มอ 751/

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ดลมนรรัตน์ บากา

ด้วยนางนุรีย์ะ รักษ์ปราชญ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา (กลุ่มครุศาสตร์อิสลาม) วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮฺ) พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป และได้ส่งแบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยและแบบสอบถามเพื่อการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ 1584

ที่ มอ 751/

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.อะหมัด ยี่สุนทร

ด้วยนางนุรียะ รักรัชพรานุกูล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา (กลุ่มครุศาสตร์อิสลาม) วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮฺ) พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป และได้ส่งแบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยและแบบสอบถามเพื่อการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ 1584

ที่ มอ 751/

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง

ด้วยนางนุรียะ รักรัชปราชญ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา (กลุ่มครุศาสตร์อิสลาม) วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮฺ) พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป และได้ส่งแบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยและแบบสอบถามเพื่อการวิจัยดังที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาอิสลามศึกษา

ที่ ศธ.0521.2.08/

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรู่สะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

11 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนราธิวาส

ด้วยนางนุรียะ รัชชปราชญ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา (กลุ่มครุศาสตร์อิสลาม) วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน คือ ข้อมูลจำนวนประชากรมุสลิมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอ อาลี)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ที่ ศธ.0521.2.08/

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

11 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยของนักศึกษาปริญญาโท

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองนราธิวาส

ด้วยนางนุรียะ รัชปราชญ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา (กลุ่มครุศาสตร์อิสลาม) วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ไคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน ดังนี้

1. ข้อมูลประวัติความเป็นมาของหลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540
2. จำนวนโรงเรียนและรายชื่อครูสอนอิสลามศึกษาในแต่ละโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอ อาลี)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ที่ ศธ.0521.2.08/

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

7 พฤษภาคม พ.ศ.2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วยนางนุรียะ รัชปราชญ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา (กลุ่มครุศาสตร์อิสลาม) วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮฺ) พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจะต้องเก็บข้อมูลจากโรงเรียนของท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดแจกแบบสอบถามให้ครูสอนอิสลามศึกษาตามจำนวนดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอ อาลี)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์**1. อายุ**

- น้อยกว่า 30 ปี
- 30 - 40 ปี
- 41 - 50 ปี
- มากกว่า 50 ปี

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี
- อื่นๆ ระบุ.....

3. ประสบการณ์ในการสอนหรือการทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี
- 5 - 15 ปี
- 16 - 25 ปี
- มากกว่า 25 ปี

4. สังกัดเทศบาล

- ปัตตานี
- ยะลา
- นราธิวาส

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้

ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้หลักสูตร

1. ท่านมีความเข้าใจหลักสูตรอิสลามศึกษาที่ใช้ในปัจจุบันเป็นอย่างดีหรือไม่
อย่างไร?

2. ผู้สอนมีส่วนร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนในการตีความและกำหนดรายละเอียด
ของหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร?

3. ท่านมีส่วนร่วมกับผู้สอนในการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้หรือไม่ อย่างไร?

4. หลักสูตรอิสลามศึกษาในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร?

5. ท่านคิดว่าหลักสูตรอิสลามศึกษาที่ใช้ในปัจจุบันมีปัญหาอะไรบ้าง เพราะอะไร (ระบุเป็นข้อพร้อมเสนอความเห็น) และหากวัดเป็นระดับน่าจะมีปัญหาอยู่ในระดับใด (มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุด)

6. ท่านมีแนวคิดและวิธีการแก้ไขปัญหายังไรกับปัญหาดังกล่าว?

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่านมีความสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาหรือไม่อย่างไร?

2. โรงเรียนของท่านจัดให้มีแผนการสอน (ครบถ้วนทุกชั้น) และมุ่งเน้นให้ผู้สอนจัดทำแผนการสอนเองหรือไม่ และมีวิธีกระตุ้นให้ครูจัดทำอย่างไร?

3. ท่านใช้วิธีในการติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูโดยวิธีใด?

- () การตรวจแผนการสอน () การตรวจบันทึกการสอนของครู
() อื่น ๆ ระบุ

4. การจัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถหรือไม่ อย่างไร?

5. ในด้านการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษามีปัญหาในเรื่องใดบ้าง เพราะอะไร? (ระบุเป็นข้อ ๆ พร้อมเสนอความเห็น) และหากวัดเป็นระดับน่าจะมีปัญหาอยู่ในระดับใด (มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุด)

6. ท่านมีแนวคิดและวิธีการแก้ไขปัญหาย่างไรกับปัญหาดังกล่าว?

ด้านสื่อการเรียนการสอน

1. โรงเรียนของท่านมีการจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้กับผู้สอนหรือไม่ มีสื่อประเภทอะไรบ้าง?

2. ท่านมีส่วนร่วมกับผู้สอนในการกำหนดการเลือกใช้สื่อการสอนหรือไม่
อย่างไร?

3. ท่านมีการส่งเสริมการใช้สื่อในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาหรือไม่
อย่างไร?

4. สื่อการเรียนการสอนที่ผู้สอนนำมาใช้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษาหรือไม่ อย่างไร?

5. ทางโรงเรียนมีการติดตามและประเมินการใช้สื่อหรือไม่ อย่างไร?

6. ท่านคิดว่าในด้านสื่อการสอนอิสลามศึกษานั้นมีปัญหาอย่างไรบ้าง และปัญหานั้นเกิดจากสิ่งใด และหากวัดเป็นระดับน่าจะมีปัญหาอยู่ในระดับใด (มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุด)

7. ท่านมีแนวคิดและวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างไรกับปัญหาดังกล่าว?

ด้านการวัดและประเมินผล

1. โรงเรียนของท่านมีการวัดและประเมินผลให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่?

2. ท่านมีส่งเสริมผู้สอนในเรื่องการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างไร?

3. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนได้กำหนดแนวการวัดและประเมินผลไว้อย่างไรบ้าง
อธิบาย?

4. ท่านมีการติดตามการวัดและประเมินผลของผู้สอนอย่างไร อธิบาย?

5. จุดมุ่งหมายสำคัญของการวัดและประเมินผลของโรงเรียนคืออะไร?

6. ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ผู้สอนทำการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการต่างๆ
หรือไม่ อย่างไร?

7. ท่านคิดว่าในด้านการวัดและประเมินผลอิสลามศึกษานั้นมีปัญหาอะไรบ้าง คิดว่าปัญหานั้นเกิดจากสิ่งใดและหากวัดเป็นระดับน่าจะมีปัญหาอยู่ในระดับใด (มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุด)

8. ท่านมีแนวคิดและวิธีการแก้ไขปัญหายังไงกับปัญหาดังกล่าว?

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

(สำหรับหัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอนวิชาอิสลามศึกษา)

เรื่อง

ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน และสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลาม ประกอบด้วย

ปัญหา 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร และการนำไปใช้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อทุกตอนตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น
4. ข้อมูลที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงจากท่าน ทำให้การวิจัยนี้มีคุณค่าและมีประโยชน์

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัย : นางนุรีย์ะ รักษ์ปราชญ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา

วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(สำหรับหัวหน้างานวิชาการและครูผู้สอนวิชาอิสลามศึกษา)

ตอนที่ 1
คำชี้แจง

ข้อมูลพื้นฐานและสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียด และทำเครื่องหมาย ลงใน
หน้าข้อความให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงที่เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ

- น้อยกว่า 25 ปี
- 25 - 35 ปี
- 36 - 45 ปี
- มากกว่า 46 ปี

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการสอนหรือการทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี
- 5 - 15 ปี
- 16 - 25 ปี
- มากกว่า 25 ปี

4. สาขาวิชา.....

5. สังกัดเทศบาล

- ปัตตานี
- ยะลา
- นราธิวาส

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร และการนำไปใช้
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าคุณมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา อยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับ

ระดับปัญหาของท่านในแต่ละข้อตามความเป็นจริงและโปรดตอบทุกข้อ โดยกำหนดค่าของคะแนนจากแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

มีปัญหามากที่สุด	ได้คะแนนเป็น 5 คะแนน
มีปัญหามาก	ได้คะแนนเป็น 4 คะแนน
มีปัญหาปานกลาง	ได้คะแนนเป็น 3 คะแนน
มีปัญหาน้อย	ได้คะแนนเป็น 2 คะแนน
มีปัญหาน้อยที่สุด	ได้คะแนนเป็น 1 คะแนน

ลำดับ ที่	รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	ปัญหาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้					
1.	มีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....
2.	ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา.....
3.	เข้าใจหลักการหรือทิศทาง แนวทางในการสอนเพื่อนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร.....
4.	วางแผนการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา.....
5.	ดำเนินการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา.....
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....
7.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนทุก ๆ ด้าน ตามหลักสูตรกำหนดไว้.....
8.	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะเพิ่มเติม.....
9.	ความเหมาะสมของหลักสูตรกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน.....
10.	จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรต้องการ.....
11.	จำนวนชั่วโมงที่สอนเหมาะสมตามที่หลักสูตรกำหนด.....
12.	เข้าใจวิธีการวัดและประเมินผลวิชาอิสลามศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด.....
13.	วัดและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด.....
14.	การติดตามและการประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน.....
15.	การพัฒนาหลักสูตรอิสลามศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน.....

ลำดับ ที่	รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
1.	จัดทำแผนการสอนและดำเนินการตามแผนการสอน....
2.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์.....
3.	จัดกิจกรรมหรือจัดสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุ จุดประสงค์การเรียนการสอนที่วางไว้.....
4.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการพัฒนาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นการสร้างโจทย์ คำถามให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น.....
5.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับชุมชน ประยุกต์นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน.....
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล.....
7.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการในรายวิชา ต่าง ๆ.....
8.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้ผู้เรียน.....
9.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย สนุกสนานน่าสนใจ เช่นการใช้เกมเพื่อเสริมความรู้.....
10.	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความหลากหลายและ เหมาะสมกับผู้เรียน.....
11.	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด ทักษะด้านความคิด.....
12.	การใช้สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆเหมาะสมกับบทเรียน.....
13.	การจัดบรรยากาศของห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับ การเรียนการสอน.....
14.	สอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่มีปัญหาการเรียน.....

ลำดับ ที่	รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	ด้านสื่อการเรียนการสอน					
1.	จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์การเรียน การสอนอิสลามศึกษา.....
2.	สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนวิชา อิสลามศึกษาเช่นศาลาประกอบศาสนกิจ					
3.	ห้องเรียน..... อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกตรงกับ
4.	ความต้องการของชุมชน..... การนำสื่อ วัสดุท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน
5.	อิสลามศึกษา.....
6.	วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่มีความคงทนและมีประสิทธิภาพ..... การแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้ ดูแลรักษาสื่อ วัสดุ
7.	อุปกรณ์และสถานที่..... สถานที่เก็บรักษา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน
8.	อิสลามศึกษา.....
9.	ผู้รับผิดชอบการเบิกจ่าย และเก็บรักษาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนอิสลามศึกษา.....
10.	แหล่งการเรียนรู้ในบริเวณโรงเรียนมีความเหมาะสม
11.	และเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน..... หนังสือเรียนมีความต่อเนื่องในแต่ละระดับชั้น.....
12.	การออกแบบและผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วย ตนเอง..... การนำสื่อการเรียนการสอนจากสื่อสิ่งพิมพ์, สื่ออิเล็กทรอนิกส์,สื่อบุคคลและสื่อวัสดุมาใช้ใน
13.	บทเรียน.....
14.	สื่อวัสดุไม่เพียงพอต่อความต้องการในการผลิตสื่อการ เรียนการสอน.....
15.	การผลิตสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน... การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน.....

ลำดับ ที่	รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	ด้านการวัดและประเมินผล					
1.	การวัดและประเมินผลเป็นไปตามที่หลักสูตร กำหนด.....
2.	ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการวัดและ ประเมินผล.....
3.	วัดและประเมินผลไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร.....
4.	วัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับกระบวนการเรียน การสอน.....
5.	การใช้เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนไม่ เหมาะสม.....
6.	ใช้เครื่องมือวัดที่มีความเที่ยงตรงสามารถวัดไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์.....
7.	กำหนดผลการวัดและประเมินผลออกมาไม่ชัดเจน เช่น เป็นจำนวน(คะแนน)หรือสัญลักษณ์และ ข้อมูล.....
8.	การวัดและประเมินผลไม่หลากหลายวิธีอย่างเหมาะสม กับสถานการณ์ปัจจุบัน.....
9.	ครูผู้สอนใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลอิสลามศึกษา ไม่ถูกต้อง.....
10.	ไม่มีการวัดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ และแจ้งผลให้ ผู้เรียนทราบเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง.....
11.	วัดและประเมินผลไม่ครบถ้วนทั้ง 3 ด้านคือ ด้านพุท ทศ จิตพิสัย และทักษะพิสัย.....
12.	ไม่มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังจากจบคาบเรียน.....
13.	การวัดและประเมินผลโดยวิธีการสังเกตและบันทึก พฤติกรรมผู้เรียน.....
14.	การวัดและประเมินผลโดยวิธีการสัมภาษณ์ ผู้เรียน.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลาม
ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับดีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540
ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา
อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาเพื่อให้เกิดผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. อื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ผลการตรวจค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับหัวหน้างานวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษา)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ				IOC	ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			
	คนที่			IOC			คนที่			IOC			คนที่			IOC
	1	2	3				1	2	3				1	2	3	
1	1	1	1	1		25	1	1	1	1		49	1	1	1	1
2	1	1	1	1		26	1	1	1	1		50	1	1	1	1
3	1	1	1	1		27	1	1	1	1		51	1	1	1	1
4	1	1	1	1		28	1	1	1	1		52	1	1	1	1
5	1	0	1		.67	29	1	1	1	1		53	1	1	1	1
6	1	1	1	1		30	1	1	1	1		54	1	1	1	1
7	1	1	1	1		31	1	1	1	1		55	1	1	1	1
8	1	1	1	1		32	1	1	1	1		56	1	1	1	1
9	1	1	1	1		33	1	1	1	1		57	1	1	1	1
10	1	1	1	1		34	1	1	1	1		58	1	1	1	1
11	1	1	1	1		35	1	1	1	1						
12	1	1	1	1		36	1	1	1	1						
13	1	1	1	1		37	1	1	1	1						
14	1	1	1	1		38	1	1	1	1						
15	1	1	1	1		39	1	1	1	1						
16	1	1	0		.67	40	0	1	1		.67					
17	1	1	1	1		41	1	1	1	1						
18	1	1	1	1		42	1	1	1	1						
19	1	1	1	1		43	1	1	1	1						
20	1	1	1	1		44	1	1	1	1						
21	1	1	1	1		45	1	1	1	1						
22	1	1	1	1		46	1	1	1	1						
23	1	1	1	1		47	1	1	1	1						
24	1	1	1	1		48	1	1	1	1						

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดลมนรรัตน์ บากา

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2. ดร.อะห์มัด ยี่สุนทรง

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3. ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkla University
Pattani Campus

MANUSCRIPT**Problems of Teaching and Learning of Islamic Studies in the Curriculum of Islamic Studies of the Lower-Secondary : Schools in the Municipality of Three Southern Border Provinces of Thailand****Nuriyah Rakprach¹ Ibrahem Nrongraksakhet²****ABSTRACT**

This study was a survey research which was aimed to 1. Study degrees of problems of the teaching and learning of Islamic studies in the Curriculum of Islamic Studies of 1997(Ibtidaiyah) at a lower secondary education in schools in the municipality of three southern border provinces of Thailand according to the opinion of the school's chief of the academic affairs and Islamic studies teachers. 2. Study problems of the teaching and learning of Islamic studies in the Curriculum of Islamic Studies of 1997(Ibtidaiyah) at a lower secondary education in schools in the municipality of three southern border provinces of Thailand according to the opinion of schools administrators. 3. Find out recommended solutions and type of the educational provision in the Curriculum of Islamic Studies of 1997(Ibtidaiyah) at a lower secondary education in schools in the municipality of three southern border provinces of Thailand. Populations of the study were as follows;

Six of school administrators were selected for the interview and 12 of the chief of the academic affairs and 92 Islamic studies teachers were selected to fill the questionnaires. Instrument of the study were questionnaires and interviews.

¹ M.A(Islamic Studies), Student

² Ph.D(Education Administration), Teacher

The findings were as follows;

1. According to the opinion of the head of the academic affairs and Islamic studies teachers, the findings were indicated that degrees of problems of the teaching and learning of Islamic studies in the Curriculum of Islamic Studies of 1997(Ibtidaiyah) at a lower secondary education in schools in the municipality of three southern border provinces of Thailand were generally at the moderate level.

2. According to the opinion of school administrators in four expects, the findings were showed that problems of the teaching and learning of Islamic studies in the Curriculum of Islamic Studies of 1997(Ibtidaiyah) at a lower secondary education in schools in the municipality of three southern border provinces of Thailand were as such: 1. With regards to the problem relevant to curriculum implementation, it showed that the Curriculum of Islamic Studies was not consistent with learners and current situations. 2. With regards to a problem relevant to teaching and learning, it showed that teacher's techniques of teaching were primitive not varied. 3. With regards to a problem relevant to teaching aids, it showed that there were few teaching aids on Islamic studies 4. With regards to a problem relevant to the measurement, it showed that there were very few problems since the measurement had been done in accordance with the standards state in the curriculum.

3. With regards to recommended solutions of problems of the teaching and learning of Islamic studies in the Curriculum of Islamic Studies of 1997(Ibtidaiyah) at a lower secondary education in schools in the municipality of three southern border provinces of Thailand, schools administrators were of the opinion that the Islamic study curriculum should be the continuity of primary and secondary educations which suited learners and local needs. There should be annual training of educational personnel as well as school administrators. In addition, Local Administrative Department should clearly understand the context of Islamic studies instructional activities. With regards to recommended solutions from chiefs of academic affairs and Islamic study teachers, the findings were indicated that the curriculum development should be based on learner's authentic abilities by emphasizing on both theoretical and empirical knowledge.

Key words: problems in Islamic studies teaching and learning
Islamic Studies Curriculum (Ibtidaiyah) of 1997

ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

นุรีย์ะห์ รักษ์ปราชญ์³ อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา(อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษา 2) เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา(อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 6 คน 2) ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม คือ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 12 คน และครูสอนอิสลามศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้านพบว่า ปัญหาด้านหลักสูตรและการ

³ ศิลปศาสตรบัณฑิต(อิสลามศึกษา), นักศึกษา

⁴ อาจารย์ ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นำไปใช้ คือ หลักสูตรอิสลามศึกษาไม่สอดคล้องกับผู้เรียนและสภาพปัจจุบัน ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เทคนิคการสอนของครูสอนอิสลามศึกษาบางท่านยังคงเป็นรูปแบบเดิมไม่มีความหลากหลาย ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ จำนวนและประเภทของสื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษาที่มีจำนวนน้อย ส่วนปัญหาด้านวัดและประเมินผลนั้นมีน้อยมาก เนื่องจากครูสอนอิสลามศึกษาได้ดำเนินการวัดและประเมินผลตามจุดมุ่งหมายและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษา คือจัดทำหลักสูตรอิสลามศึกษาที่ต่อเนื่องกันตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาและมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ให้มีการจัดอบรมบุคลากรทุกปี ผู้บริหารและกรรมการปกครองท้องถิ่นควรเข้าใจบริบทการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ส่วนข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษา คือ ควรจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียนและตามสภาพความเป็นจริง และควรเน้นความรู้ทักษะและภาคปฏิบัติ

คำสำคัญ ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา

หลักสูตรอิสลามศึกษา(อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540

บทนำ

การศึกษา เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกชนชาติศาสนาที่จะต้องมีการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต อันจะนำพาสู่การพัฒนาในชีวิตตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ เพราะการที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองได้นั้น จะต้องเริ่มจากการพัฒนากำลังคนก่อน เนื่องจากกำลังคน คือ ทรัพยากรสมบัติอันล้ำค่าที่สุด เพื่อให้เยาวชนได้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณค่าสมบูรณ์ และสามารถช่วยประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองได้ การศึกษาสามารถพัฒนาคนและประเทศชาติ เช่นเดียวกันรุ่ง แก้วแดง(2543: 324) ได้กล่าวว่าความสำเร็จของการพัฒนาประเทศขึ้นอยู่กับการพัฒนาคน เครื่องมือของการพัฒนาคนก็คือ การศึกษา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่อยู่ในระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกันกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีความแตกต่างไปจากการศึกษาในภูมิภาคอื่น ๆ อันเนื่องจากในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีโครงสร้างทาง

สังคมในลักษณะพิเศษ นั่นคือ มีประชากรส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นมุสลิมมีการใช้ภาษามลายูในชีวิตประจำวัน มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชาวมุสลิม มีค่านิยมความเชื่อด้านศาสนาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ตั้งแต่แรกเกิดจนตาย ศาสนาจึงเป็นส่วนสำคัญที่สามารถส่งผลต่อการดำรงชีวิตของชาวไทยมุสลิมที่สามารถทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขและคงความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สมบูรณ์แบบ ดังนั้นในการเรียนการสอนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทุกสถาบันก็จะเข้าไปในลักษณะ 2 ระบบ คือ ระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่ไปกับระบบการศึกษาวิชาศาสนา เพื่อให้ตรงตามความเชื่อ ความศรัทธาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลและความต้องการของประชาชนในพื้นที่โรงเรียนสังกัดเทศบาลได้เริ่มใช้ระบบการเรียนการสอนอิสลามศึกษาควบคู่กับระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการจัดระบบการศึกษาแบบควบคู่ เพื่อรองรับนโยบายการแก้ไขปัญหาใน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และให้เป็นไปตามระบบการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนสังกัดเทศบาลได้เริ่มใช้ระบบการเรียนการสอนอิสลามศึกษาควบคู่กับระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานหลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการจัดระบบการศึกษาแบบควบคู่ เพื่อรองรับนโยบายการแก้ไขปัญหาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และให้เป็นไปตามระบบการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้พิจารณาเห็นควรดำเนินการปรับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นลักษณะ “รูปแบบผสมผสาน” ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โดยจัดให้มีการเรียนวิชาสามัญควบคู่วิชาอิสลามศึกษา โดยใช้หลักสูตรเช่นเดียวกับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และเปิดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 11 โรงเรียนให้ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ. 2540 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในระดับนี้ได้ประกาศใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 (เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2548) เป็นระยะเวลาในการดำเนินการสอนแบบควบคู่เพียงไม่กี่ปี การจัดการเรียนการสอนจึงยังไม่สมบูรณ์มากนักจะต้องมีการปรับเปลี่ยน พัฒนาหลักสูตรอิสลามศึกษาให้เข้ากับสถานศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, ม.ป.ป.:ม.ป.ท.)

จากปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและเห็นความสำคัญที่จะทำการศึกษาวิจัย ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยภาพรวมแล้วเป็นอย่างไร ดังนั้นการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาระดับปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาโดยเน้นในด้านวิชาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดย

จำแนกตามตัวแปร อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการสอนหรือการทำงาน สังกัดเทศบาล ทั้งนี้เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ และผู้วิจัยเห็นว่าผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานและใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขและพัฒนา ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ศึกษาระดับปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของหัวหน้าวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นขอผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียน
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา และข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบระดับของปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแนวคิดของหัวหน้างานวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษาของโรงเรียน
2. ทำให้ทราบปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ช่วยให้เป็นแนวในการแก้ไขปัญหามาได้ตรงตามความต้องการของครูสอนอิสลามศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. ผลจากการวิจัยเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนในการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นโดยครูผู้สอนวิชาอิสลามศึกษาใช้เป็น

แนวทางปรับปรุงแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมด้านการจัดการและการบริหารวิชาอิสลามศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาในเรื่องปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา(อับตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนวิชาอิสลามศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ตัวแปร

ตัวแปรหลัก ได้แก่ ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร และการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตร และการนำไปใช้ หมายถึง หลักสูตรอิสลามศึกษา2546ที่นำไปใช้ในการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เปิดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ซึ่งเป็นแผนการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดขึ้นให้แก่ผู้เรียน ตลอดจนจนสามารถทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิสลามศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เปิดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ที่สอดคล้องกับความถนัดและความต้องการของผู้เรียน รวมถึงความแตกต่างของบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะและกระบวนการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่อหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เปิดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับรายวิชา ตลอดจนจนถึงการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการและกระบวนการในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนรายวิชาอิสลามศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน

สังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เปิดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา โดยใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระของหลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) เก็บข้อมูลโดยวิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียวแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional) เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อับตีดาอียะฮ์) พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลที่มีการเปิดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 12 คน สัมภาษณ์แบบเจาะจงโดยการเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่ของแต่ละอำเภอ ยกเว้นอำเภอเบตง จำนวน 6 คน หัวหน้าวิชาการ จำนวน 12 คน และครูสอนอิสลามศึกษา จำนวน 92 คน จาก 12 โรงเรียนโดยที่ผู้วิจัยเลือกทั้งหมดจากจำนวนประชากรมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 จำนวนประชากรของ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	โรงเรียน	แบบสัมภาษณ์	แบบสอบถาม	
		ประชากรผู้บริหารโรงเรียน	ประชากรหัวหน้างานวิชาการ	ประชากรครูสอนอิสลามศึกษา
ปัตตานี	เทศบาล 1 (จะบังติกอ)	1	1	8
	เทศบาล 4 (บ้านกาหยู)	-	1	8
	เทศบาล 6 (บ้านตาหยาด)	-	1	8
ยะลา	เทศบาล 2(บ้านมลาญบางกอก)	-	1	8
	เทศบาล 5 (ตลาดเก่า)	1	1	8
	เทศบาล 2 (บ้านกาปะะกอตอ)	-	1	8
	เทศบาล 4 (บ้านกาปะะฮูลู)	-	1	8

จังหวัด	โรงเรียน	แบบสัมภาษณ์	แบบสอบถาม	
		ประชากร ผู้บริหารโรงเรียน	ประชากรหัวหน้า งานวิชาการ	ประชากรครูสอน อิสลามศึกษา
นราธิวาส	เทศบาล 1 (ถนนภูผากัณฑ์)	1	1	9
	เทศบาล 2 (บ้านบาละฮิล)	1	1	8
	เทศบาล 3 (บ้านยะกัง)	1	1	3
	เทศบาล 3 (วิมุกตายนวิทยา)	1	1	8
	เทศบาล 4 (บ้านทรายทอง)	-	1	8
รวม		6	12	92

3. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

แบบสัมภาษณ์ จัดทำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

แบบสอบถามแบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ได้พัฒนาแบบสอบถามจากวิทยานิพนธ์ของ สุชาติ เรืองดำ (2547: 141-146) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยภาพรวม .99 เฉลิมพล และชัน (2550: 148-153) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยภาพรวม .95 นำมาดัดแปลงปรับปรุงแก้ไขและทำการทดสอบเครื่องได้ความเชื่อมั่น .97 จากนั้นนำไปใช้กับหัวหน้างานวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบบสอบถามปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาในรายการทั้ง 4 ด้าน คือด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนและแนวการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอิสลามศึกษาเป็นแบบปลายเปิด (Open End)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2551 สิ้นสุดในวันที่ 18 มิถุนายน 2551 แบบสอบถามที่ใช้สำหรับหัวหน้างานวิชาการที่เป็นกลุ่มประชากรได้ตอบแบบสอบถามและส่งคืน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100 (12 / 12ชุด) ครูสอนอิสลามศึกษาที่เป็นกลุ่มประชากรได้ตอบแบบสอบถามและส่งคืน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อย

ละ 100 (92 / 92ชุด) และแบบสัมภาษณ์ที่ใช้สำหรับผู้บริหารให้ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 100 (6 / 6ชุด)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ที่ได้จากแบบสัมภาษณ์โดยการสรุปประเด็นสำคัญตามกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ส่วนข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อความแบบการจัดอันดับ (Rating Scale) ที่มีคะแนนช่วงคะแนนตั้งแต่ 1 – 5 คะแนน ได้ใช้โปรแกรม SPSS for WINDOWS วิเคราะห์หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวัดระดับปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิตีดอฮียะฮ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 100) โดยแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมาย ดังนี้ คือ

4.51-5.00 แปลความหมายว่า มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด

3.51-4.50 แปลความหมายว่า มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนมาก

2.51-3.50 แปลความหมายว่า มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนปานกลาง

1.51-2.50 แปลความหมายว่า มีปัญหาการจัดการเรียนสอนน้อย

1.00-1.50 แปลความหมายว่า มีปัญหาการจัดการเรียนสอนน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัย ได้ยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก โดยในส่วนแรกจะนำเสนอเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาทั้ง 4 ด้าน ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะแนวการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร

1.ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร พบว่า

ผู้บริหาร มีจำนวน 6 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารที่มีอายุมากกว่า 50 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 25 ปี และอยู่สังกัดนราธิวาสมีจำนวนมากกว่าสังกัดอื่น

หัวหน้างานวิชาการมีจำนวน 12 คน มีอายุมากกว่า 46 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การสอน มากกว่า 25 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นจำนวนมากและอยู่สังกัดนราธิวาสมีจำนวนมากกว่าสังกัดอื่น

ครูสอนอิสลามศึกษามีจำนวน 92 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 5 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเอกอิสลามศึกษา และครูสอนอิสลามศึกษาอยู่สังกัดสังกัดนครราชสีมาสูงกว่าสังกัดอื่น

2. ระดับปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการ และครูสอนอิสลามศึกษา ผลงานวิจัยพบว่า ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตร(อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของผู้บริหาร ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ เป็นรายด้านทั้ง 4 ด้านพบว่า ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ครูสอนอิสลามศึกษาได้นำหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546มาใช้ ในการเรียนการสอน แต่มีการพัฒนาเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้น ๆ ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่จะเป็นในรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอนหรือเทคนิคการจัดการเรียนการสอนของครูสอนอิสลามศึกษาบางท่านยังคงเป็นไปในรูปแบบเดิมที่ไม่มีความหลากหลาย ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนคือ จำนวนและประเภทสื่อที่ผลิตมีน้อย ส่วนด้านวัดและประเมินผู้บริหารมองเห็นถึงปัญหาด้านนี้น้อยมาก

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษา ผลจากการวิจัยปรากฏดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหามากตามความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามคือ ควรจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนอิสลามศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาต่อเนื่องถึงระดับมัธยมศึกษา และจัดหลักสูตรให้สอดคล้องและตรงตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

4.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาอิสลาม

ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของครูสอนอิสลามศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในระดับมากตามความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามคือ ควรจัดการอบรมบุคลากรทุกปีและผู้บริหารโรงเรียนและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรที่จะเข้าใจบริบทของการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้กระจ่างชัดกว่านี้

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ระดับปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษา ผลงานวิจัยพบว่า ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตร(อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวันที สารุกันนท์ (2541) ได้ศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดระนอง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุชาติ ขวัญกลับ (2536) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสามารดี ศรีจันทร์งาม(2540) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของการสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 2 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรรณศักดิ์ แสงเสียม(2540) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดยะลา

ผลงานวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะหัวหน้างานวิชาการมองว่า ครูสอนอิสลามศึกษาแต่ละคนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่ต้องอาศัยการดำเนินภาคปฏิบัติตั้งแต่ขั้นตอนแรกคือการศึกษาหลักสูตร เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการคิด วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการหาผลผลิตสื่อการเรียนการสอนและต่อเนื่องจนถึงการสร้างเครื่องการวัดและประเมินผลมาวัดและประเมินผลผู้เรียน เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนครูสอนอิสลามศึกษามองว่า ครูสอนอิสลามศึกษาส่วน

ใหญ่มีประสบการณ์ทางการสอนมาพอสมควร ดังนั้นในกระบวนการของการเรียนการสอน จึงไม่
เป็นปัญหา อุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนครูสอนอิสลามสามารถนำมา
ประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในทุก 4 ด้านอีกด้วย

2. ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตร
อิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ตามความเห็นขอผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียน เป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรอิสลาม
ศึกษา ทางโรงเรียนสังกัดเทศบาลในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้ได้นำหลักสูตรอิสลามศึกษา 2546 มา
ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำเป็นหลักสูตรของสถานศึกษา แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ทางโรงเรียนก็ไม่ได้
นำมาใช้ทั้งหมด เพียงแต่นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพปัจจุบัน ผู้บริหารโรงเรียน
และครูทุกคนจะมีส่วนร่วมในการตีความหลักสูตรและการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ ด้าน
กิจกรรมการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลก็ยังมีไม่มากนัก เพราะรูปแบบ
ของกิจกรรมการเรียนการสอนหรือเทคนิคการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนบางท่านยังคง
เป็นไปในรูปแบบเดิมที่ไม่มีความหลากหลาย แต่ในส่วนของจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
ครูผู้สอนได้จัดทำด้วยตนเองและมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนขึ้นเบื้องต้นอีกด้วย เพราะ
นอกจากจะได้รับงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตามจำนวนนักเรียน แต่ก็ยังพบ
ปัญหาของการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษา คือ จำนวนและประเภทสื่อที่ผลิตมีน้อย
ส่วนการวัดและประเมินผลถือได้ว่าพบปัญหาน้อย เนื่องจากครูสอนอิสลามศึกษาได้วัดและ
ประเมินผลตรงตามจุดมุ่งหมายและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ได้กำหนด

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เริ่มที่จะมีการพัฒนาและพยายามที่จะให้
เกิดความสอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยสังเกตจากด้าน
หลักสูตรและการนำไปใช้ผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนได้สนับสนุนให้ครูสอนอิสลามศึกษาได้ศึกษา
และดำเนินการจัดทำหลักสูตรตามแบบแผนที่มีอยู่ให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการของ
ผู้เรียนและชุมชน จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตลอดจน
ทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้การสนับสนุนทางด้านจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา
เป็นอย่างดี

3. ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิบตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียน
สังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการและครูสอน
อิสลามศึกษา คือจัดทำหลักสูตรอิสลามศึกษาที่ต่อเนื่องกันตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึง
ระดับชั้นมัธยมศึกษาและมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ดังที่นุกูล ชูญัย
(2539) ได้เสนอความเห็นสอดคล้องกันว่า หลักสูตรที่ต้นนั้นจะต้องเป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสม
กับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของท้องถิ่น มีการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ

เรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของท้องถิ่นได้และสามารถสร้างคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพได้ ให้มีการจัดอบรมบุคลากรทุกปี ผู้บริหารและกรรมการปกครองท้องถิ่นควรเข้าใจบริบทการเรียนการสอนอิสลามศึกษา

ส่วนข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรอิสลามศึกษา (อิตีดาอียะฮฺ) พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความเห็นของหัวหน้างานวิชาการและครูสอนอิสลามศึกษา คือ ควรจัดทำหลักสูตรที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียนและตามสภาพความเป็นจริง และควรเน้นความรู้ทักษะและภาคปฏิบัติ ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาที่ยากในระดับหนึ่ง ประกอบกับนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลมีความรู้พื้นฐานที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้นครูสอนอิสลามศึกษาจะต้องกำหนดหรือจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นมาเป็นหลักสูตรของตนเอง ซึ่งจะทำให้หลักสูตรนั้นสามารถใช้ได้กับนักเรียนในพื้นที่ได้ดี และเกิดผลประโยชน์ต่อนักเรียนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถสร้างนักเรียนให้เป็นบุคคลที่ดีมีคุณค่าทางสังคม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากการศึกษาปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลักสูตรอิสลามศึกษา(อิตีดาอียะฮฺ)พ.ศ.2540 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยพบว่า ปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาควรได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน จากการศึกษาสามารถนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาได้ ดังนี้

1.1 ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนาครูสอนอิสลามศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาและส่งเสริมให้ครูสอนอิสลามศึกษาได้มีการพัฒนาบทบาทหน้าและความรู้อันจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ควรจัดทำหลักสูตรที่มีความต่อเนื่องตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาและจัดหลักสูตรให้สอดคล้องและตรงตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

1.3 ควรเพิ่มจำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้มากขึ้น หรือจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับหลักสูตรและสาระวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อิสลามศึกษาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนอย่างเต็มที่และสามารถสอนซ่อมเสริมให้กับผู้เรียนที่มีปัญหาทางการเรียนได้

1.4 ควรมีการวัดและประเมินผลที่เป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนการวัดและประเมินผลเพื่อความถูกต้องของการวัดและประเมินผล และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาอิสลามศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.5 ควรติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระหว่างโรงเรียนสังกัดเทศบาลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่เปิดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ควรศึกษาการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3. ควรมีการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพื่อจะได้ทราบและวัดระดับความรู้ ความเข้าใจ และคุณภาพทางการเรียนของผู้เรียน

Prince of Songkla University
Pattani Campus

เอกสารอ้างอิง

ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรม. ม.ป.ป.. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ
พิจารณา สาระการเรียนรู้ “อิสลามศึกษา” และ “พุทธศาสนา. ม.ป.พ.

บุญชม ศรีสะอาด. 2535. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รุ่ง แก้วแดง. 2543. ปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: มติชน

กรรณิการ์ ทองสัมฤทธิ์. 2530. การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการสอน
คณิตศาสตร์ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสมุทรสงคราม.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จำลอง อินวิเชียร. 2530. การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ใน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เฉลิมพล และชน. 2550. สภาพและปัญหาการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ฐานิยา บุญเกียรติ. 2538. การศึกษาสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นุกูล ชูบุญ. 2539. ปัญหาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2535 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เยาวลักษณ์ ชมนาวัง. 2539. ปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของนักศึกษาฝึกสอน
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วรรณศักดิ์ แสงเสี่ยม. 2540. ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใน
จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วันที สาธุกานนท์. 2541. ปัญหาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของครูชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สามารถ ศรีจันทร์งาม. 2540. ปัญหาของการสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษาในโรงเรียน
เทศบาล เขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สุชาติ เรืองดำ. 2546. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สุนทร ปิยะวสันต์. 2533. การศึกษาการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา ระดับประถมศึกษา
พุทธศักราช 2523 ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุรจิต นิลศรี. 2540. ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใน
จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์